

SAVUNMA SANAYİİ SEMPOZYUMU VE SERGİSİ

t m m o b
m a k i n a
m ü h e n d i s l e r i
o d a s ı

**Savunma Sanayii
Sempozyumu ve Sergisi'22**

— SAVUNMA SANAYİİ'NDE; —
**AKADEMİK ÇALIŞMALAR IŞIĞINDA
YERLİLEŞTİRME FAALİYETLERİ**

Halklarımızla

BERAT KABLO ANA DESTEKLEYİCİ
KIM TEKNOLOJİ GÜMÜŞ DESTEKLEYİCİ
TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ GÜMÜŞ DESTEKLEYİCİ
TMC FÜMUR METAL BRONZ DESTEKLEYİCİ
aselsan TEKNOLOJİ DESTEKLEYİCİ
TÜRKİSAT İLETİŞİM DESTEKLEYİCİ
vizyoner GENÇ MEDYA DESTEKLEYİCİ

savunmasanayisesempozyumu2022.org
ssss2022@mmo.org.tr
kayseri@mmo.org.tr

13-15 EKİM 2022
ERCIYES KÜLTÜR MERKEZİ
KAYSERİ

TEL: 0352 222 12 12
Facebook: mmokayseri
Twitter: mmokayseri
Instagram: mmokayseri

Odamız adına Kayseri Şubesi yürütücülüğünde düzenlenen Savunma Sanayi Sempozyumu ve Sergisi 2022, 13-15 Ekim 2022 tarihleri arasında Kayseri'de Erciyes Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Çok sayıda kurum ve kuruluşun desteğiyle düzenlenen sempozyumun ana teması bu yıl "Akademik Gelişmeler Işığında Yerlileştirme Faaliyetleri" olarak belirlendi. Üç gün süren ve 16 oturumda 64 bildirinin yayınlandığı sempozyumun açılış konuşmaları MMO Başkanı Yunus Yener, MMO Kayseri Şube Başkanı

Süleyman Varol, Milli Savunma Bakanlığı Teknik Hizmetler Genel Müdürü Tümgeneral Hüseyin Duman, Savunma Sanayi Başkan Yardımcısı Serdar Demirel, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, MHP Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve Kayseri Valisi Gökmen Çiçek tarafından yapıldı.

Ülkemizin planlı kalkınma, sanayileşme süreçleri kesintiye uğradı

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener, gerek sanayinin geneli, gerekse savunma sanayii ve bağlantılı konuların, on yıllardan bu yana mesleki vesilelerle gündemlerinde yer aldığına dikkat çekerek başladığı konuşmasında özetle şöyle

konuştu: "Bilindiği üzere 1930'lu ve 1960'lı yıllardaki kalkınma, sanayileşme, planlama hamlelerinde yerli üretim ve mühendislik birincil öneme sahipti. Neoliberal politikalar ile serbestleştirme ve özelleştirmelerin devreye girmesi ve kamu yararı yaklaşımından uzaklaşılmasıyla birlikte ise, ülkemizin planlı kalkınma, sanayileşme süreçleri kesintiye uğramıştır. Yerli üretim gerilemiş ve üretim, uluslararası zincirlere bağlı fason üretime dönüşmüştür. Bütün sanayi sektörlerine girdiler sağlayan büyük sanayi işletmelerimiz olan kamu iktisadi kuruluşlarının özelleştirilmesiyle sanayisizleşme sürecine girilmiş, bu süreçte mühendislik de itibar kaybına uğratılmış ve liyakattan uzaklaşmıştır.

Yerli üretim konusunun önemi ve dışa bağımlılığın yanlılığı, Odamız ve TMMOB tarafından 1970'lerden bu yana on yıllardır, kamuoyunda ve ilgili çevrelerde ise özellikle son yıllarda dile getirilmektedir. Ancak yerli üretim derken, yabancı tekellerin tedarik zincirlerine bağlı olarak ülke-

mizde yapılan bir üretimi kastetmiyoruz. Üretilen ürünlerin araştırma ve geliştirme süreçlerine, tasarımından fikri mülkiyetine, patent haklarına ve satışına kadar tüm süreçlerinin sahibi olmak gerektiğine işaret ediyoruz. Yerli üretim ve yerleşme derken, bu ana eksenler asla ihmal edilmemelidir. Sanayi ve savunma sanayii üzerinde dururken, üretimde bu ana halkaları mutlaka hakim kılmak gerekiyor. Yoksa kendimizi ve ülkemizi aldatmış oluruz."

Savunma sanayii açık ve örtük ambargolarla karşı karşıyadır

MMO Başkanı Yener konuşmasını ambargo konusuna değinerek sürdürdü ve şunları söyledi: "Ülkelerin egemenlik hakları açısından, söz konusu ara malların tedarik edildiği ülkelerin devletleri ve o devletlerin çıkarlarına bağlı özel kuruluşların, bizim gibi ülkelerdeki üretimin nihai evresinden itibaren ürünlerin kullanım veya ihracatına kısıtlayıcı hatta yasaklayıcı yaptırımları da bulunmaktadır. Bu noktada 1960'lar ve

70'lerdeki Kıbrıs sorunundan, Ege Kıta Sahaneliği sorunundan, haşhaş üretimi konusundan bugünlere dek, emperyalizmin koyduğu ambargoları hatırlayabilir ve tam bağımsızlığın sağlanmasının, NATO üyeliğinin ve DTÖ(Dünya Ticaret Örgütü)'nün kısıtlayıcılıklarının ortadan kaldırılmasının önemine dek çok önemli ulusal, kamusal, toplumsal gerekliliklere ulaşabiliriz.

Türkiye sanayileşmesinde cam, demir-çelik, alüminyum gibi sektörlerde geçmişte örneğin Sovyetler Birliği'nden destek, teknoloji transferi mümkün olmuşken, savunma sanayii alanında NATO standartları/mevzuatına uygun olma şartı, askeri ve teknolojik bağımlılığı da getirmekte ve ambargolarla da yol açmaktadır. Bilindiği üzere ambargolar şu anda da gündemdedir, savunma sanayii siyasi/hegemonik amaçlarla bugün de açık ve örtük ambargolarla karşı karşıyadır ve oldukça sıkıntılı süreçler yaşanmaktadır. 1964'te Kıbrıs sorunu ve ABD başkanının o ünlü mektubundan hareketle dile geti-

rilen, “yeni bir dünya kurulur biz de orada yerimizi alırız” sözü doğru ve gerekli idi, ancak gereklerini yerine getirme açısından on yıllardan beri adım atılmadığı da bilinmektedir.”

Ülkemiz yetişmiş vasıflı insan gücünü kaybediyor

Ülkenin en önemli kaynağının yetişmiş vasıflı insan gücü olduğunu ancak bu konuda ülkemizde hoyratça davranıldığını vurgulayan Yener konuşmasına şöyle devam etti: “Bu vasıflı güç, kalkınmanın en temel unsurudur; tasarımın ve fikri mülkiyetin tek üreticisidir. Tasarımı, araştırmayı, geliştirmeyi, üretimi, bu vasıflı yetişmiş insan kaynağı gerçekleştirir. Fakat bu konuda, ne yazık ki ülkemizde “hoyratça” davranılmaktadır. Uygun ortamların sağlanması bir yana adam kayırmacılığın hakim olduğu, biatin öncelendiği, liyakata, bilgiye, deneyime değer verilmediği ve hukukun üstünlüğünün olmadığı bir yapıda bu hayati kaynağımızın ülkeden göçmesine sebep olunmaktadır. Kaybeden ülkemizdir.

ASELSAN, HAVELSAN, TUSAŞ gibi savunma sanayiinin büyük kuruluşlarının yüksek lisanslı, doktoralı mühendisleri ve teknik elemanlarının

mobbing, baskı, kayırmacılık, usulsüzlüklere dayanamayıp yurtdışına göçmeleri söz konusudur. Aynı şekilde hangi kriterlere göre yapıldığı bilinmeyen kişisel güvenlik belgesi soruşturmaları da siyasi bir baskı unsuru olmaktadır. Bu sektördeki bilinen yolsuzluk ve usulsüzlüklerin sorgulanması ise “milli güvenlik” adına tabu haline getirilmektedir.”

MKE'nin anonim şirkete dönüştürülmesinden vazgeçilmelidir

MKE'nin anonim şirkete dönüştürülmesinden vazgeçilmesi gerektiğini söyleyen Yener, bu konu ile ilgili de özetle şöyle konuştu: “NATO'ya, ülke çıkarlarını düşünmeyen siyasilere, uluslararası lobilere rağmen ülkemizde bazı şeylerin gerçekleştirildiğini, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu'nun(MKE/MKEK) kuruluş ve gelişiminden biliyoruz. Mühendislerin ve plancılarının “idealist” çabaları ve ABD ambargoları ile makine ve kimya sanayiinin Türkiye'de daha ciddi ele alındığını, kamu kaynakları ile önemli bir aşamaya ulaşıldığını söylemek mümkündür.

Fakat Cumhuriyetin ilk dönemlerindeki mühendisliğe dayalı uçak üretiminin bitirilmesi, demiryolu atılımlarının geriletilerek ithal yakıtlı karayolları ağına ağırlık verilmesi, Devrim arabalarının geliştirilmeden sona erdirilmesi, Anadolu ile birlikte yerli üretimin bitmesi gibi ülkemiz ve sanayiinin bütünü açısından yaşanan olumsuzluklar makine ve kimya sanayiinin kurumu MKE için de ufukta belirmiştir. Kurulduğu günden itibaren kalkınma planları ve yıllık programlar çerçevesinde, savunma ve sivil savunma ihtiyaçları doğrultusunda yaptığı üretimle Türkiye'nin en büyük ve en stratejik kamu yatırımlarından birisi olan MKE; NETAŞ,

SÜMERBANK, TEK, PTT, TCDD ve daha birçok örnekte yapıldığı gibi, anonim şirkete dönüştürülerek ardından gelecek olan küçültme yöntemleriyle özelleştirilme sürecine sokulmuştur. Bu durumun devamı kurumsal kapasitenin parçalanması, alt-şirketleşme, taşeronlaşma ve kamu kaynak ve birikimlerinin yerli ve yabancı tekelere sunulması olacaktır ve bu yanlışlardan mutlaka dönülmesi gerekir.”

Dahilde İşleme Rejimi devreden çıkarılmalıdır

MMO Başkanı Yener konuşmasının son bölümünde ise özetle şöyle konuştu: “Bütün sorunların çözüm anahtarı; bağımsızlık/tam bağımsızlık, yerli üretimin mühendislik ve tasarımdan başlayarak hakim olması ve toplum yararına kamucu politikaların benimsenmesindedir. Ülke üretimini ara girdilerde dışa bağımlı hale getirerek morfin etkisiyle rekabet gücü sağlayan Dahilde İşleme Rejimi devreden çıkarılmalı, kamu yatırımlarının gerçekleştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi gereken Yatırımları Teşvik Mekanizması ve Destekleri vasıtasıyla bilhassa ara malı üreten sektörlerin üretim potansiyeli artırılarak, üretimin ithalata bağımlılığı azaltılmalıdır. Kaynakların toplum yararına değerlendirildiği, bilimi ve teknolojiyi esas alan, Ar-Ge, inovasyon ve mühendisliğe ağırlık veren, devletin ekonomideki yönlendiriciliğini toplumsal yararlarla birleştirerek benimseyen, dış girdilere bağımlılığı en aza indirilmiş, sosyal hukuk devleti anlayışı temelinde istihdam odaklı planlı kalkınmayı öngören politikalar gerektiğini özellikle belirtmek istiyorum.”

Sempozyuma sunulan bildirimler de ilerleyen günlerde kitap olarak basılarak kamuoyunun kullanımına sunulacak. ◀◀